

ՑՈՒՑԱԿ ԵՒ ՑԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԷՐՈՒՍԱՂԵՄԻ Գ. ԿԻՒՂՊԵՆԿԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

ՀԱՅԵՐԻՆ ՀՆԱՏԻԳ ԳԻՐՔԵՐՈՒՆ

(1512 — 1800)

232

ԳԵՐԻ ՈՐ ԿՈՇԻ ՎԱՐԺՈՒՄՆ ԿՏԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ. Բայց Ազուրի որդի Երեսացի Պարսկացութեան, առաջ Խաչակը, 1749, 244 է:

ШІЛДІШІШЕР

ԴՐԱ ՈՐ ԿՈԶԻ ՎԵՐՔՈՒՄՆ ԿՏԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ.

Արդ յարգաբի ճանապարհորդ ժարդն է հետի այսինէ, ու է առել զիտովի իւր խաչեցունք, և առ է նորիանուու զայծ, ուր պարագանէն լինեց է:

Բարձմանեցաւ ի յոպտիկան եղաւէ ի Հայ բարբառ, յնիւնեցի ակալորդի սրգի Պարսկիէն: Եւ պազրեցաւ եղաւ որդեմքը Խոյոյ Բարձմանչի: Ի վուս տառածոյ, եւ ի բայսաւ բարեհաջու սնձանց:

ի Հայոցպետութեան Տեսոն Ազգարու Հայոց Կաթոլիկէանի: Տաճք Տեսոն. 1740.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅ

Ծնորքի տեսազգործ պատուեց, եղերցաւ պապորութիւն ույժ գրբոյ, որ կոչք վարժում կատագորութեան, թարգմանեցաւ ի հաւատութիւնէ իմանէ զարդիէ աղայացաւն: Թանգի յառաջ զան զընդհատառան ամ մինչ էք նև ի ժամանա բազար, որ է հաւատանեցին Ծնկա, աշխարհին անց էք և նուղացեցի իրեն բառազց պարսկ պետքած առ կանան, որ նորութիւն իմ ուսուց գիրքու պայմանական շեցուաւ պատրիարք նւ ինչպիսից յինէն, զի թարգմանիցէ ի լոյց բարեր ի յօդուա պար մերգ, որ և թարգմանից անձ: Եւ այսի ըստ մերունակութեան, պապորէ ետու ի վեճանիկ բազար, որ ի առ առեւ ի մէջ մերսանից: Առափ ույժ ընթանուեց զար, ու անց յիշան արժանի համարելից զարդանաօղ, նեան զընդուռքցաւ պարսկ Գերմանա սովորան, հանգիւն պայմանակ մերգէ: Որ և յիշեցաւ լինիցի առողի պատուեց, և ամենից որբոց նորին: ոսի լեռոց:

Կիւլպէնկեան Մատենադարձ

230-2 μ ₇

233

ՄԱՏՔԵՍՈՎ ՎԱՐԴԱՊԵՏ. ՎԱՐԴ ՄՐՐՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՀՈՒՍԿԱԲՐՁԻՆ. ՎԵՆԵՄԻԿ, ապ. Անտոն
Պողոսի, 1749, 325 է.

Избранные п

ՀՐԱՄԱՆԻ ԹԵՂԵՎՈՐ ՀԱՌԱՎԵՐՁԻՆ,

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

**ՊԱՏՄՈՒԹՅԻՆ ՎԱՐՈՒԹ ՄԵՐՈՅ ՀՕՐ ՄԵՐՈՅ ԳՐԻԳՈՐԻ ՀՈՒՍԱԿՈՐՁԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ
ՀԱՅՐԱԳԵՑՄԻՆ:**

Յորդ զարք, և Նահասակութիւն նորա. Եւ գործի լուսաւորութեան, սրով ըշ-
այատանեաց լուսաւորութ. Եւ կատարած կենաց. Եւ գիւտ նշանաց նորին՝ համ-
ուս զբարեամբ բավարակիմ.

Հայացաւ ի գրք Ազրակենացի իմաստափրի. Եւ մեծամեծ պատմառնից ընթ-
անուուր ուուր նկեղեցու; Այսառաջնամբ Հօր Մատթիոս կրօնուոր վարդապետի. Հա-
ւանութեամբ Արքայ Նոր իւրաք Միքթարյա վարդապետի, ի վաս Քրիստոսի. Եւ ի պատ-
րուս Հօր մեռյ Գրիգորի լուսաւորչի;

Եւ ապագրեցեամ Յամի տեսոն 1749. ի յորդի. 38: ի հայապետաթեան տեսոն
զազարու հայոց կաթողիկոսի:

Ֆ Վէտարկ. Ի Զազարու Անառնի Գործովի:

ԾԻՇԱՏԱԿԱՐԱՄ

Ի վախճան պատմագրութեան՝ բայ ու վերծննօց զրյաց:

...Զայսի զայս զմառաւ անեալ և ժամարէս կրօնուոր ունարժուն քահանայ յասինն
առաջին՝ յերկրորդ զայս մարզկաց ուշուկեաց անեան Միքթարյա վերահանար վար-
դապետի և որբայի, զառաջինոյ զամանաթեան հաւաքել ըշմանայի. Եւ զնարամն հայց-
եան ի անխարդան վեհ իմմէ ի գեւ մանակի, զփափազուն որբի իմոց նույլ ձեռն ի
զոր որիէ: Եւ ի ինաւոց անեան յաշուկոյ՝ բաժանակեալ կատարեցի ի վէնտինի զայտ-
ուն՝ ի վաս բարեկամնի ցրիսոսի որբոյ զայտուն, ի զայտի ուսի որբոյ Հօր մեռյ Գր-
իգորի լուսաւորչի՝ յոմին ֆրիւթեան մերյ հազարերորդի հօթչառքիւրերորդի բառա-
ներորդի ութերորդի: Եւ ի Հայկաց թուականաթեան հազարերորդի Հարիւրերորդի
թեսներորդի եթեներորդի ամի, ի վաս ցրիսոսի ստուծոյ մերյ. որ է որհնեալ ի յո-
ւնասեան. Ամէն:

Կիրացնեկեան Մատենագրուն

922-13 Ծ-

234

ՄԻՒԹԻՐԱ ՎՐ. ԱԵՐԱԱՍԱՅ. ԲԱՐԴԻՐԱ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԼԵԶՈՒՆ: Հունը Ա: Վճենակ, ապ-
հանու Գործով, 1749. 22 + 1251 = 1273 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ԲԱՐԴԻՐԱ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԼԵԶՈՒՆ

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

ԲԱՐԴԻՐԱ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԼԵԶՈՒՆ բաժանեալ յերկուս հասորը Յուսավնուուն է որ-
պագրելու այս, պարունակեալ գոյն բաժանմունք բազմութիւնք բասից ստուածուունէ գը-
րոց, և այլոց երեսներ մատենից յեռագէս վարդապետաց.

Մեծնեալ ի ամ մատասարացին՝ մանրախիտ բացարարաթեամբ անուածք կեն-
դանեաց, անկաց, անկց, չափուց, գրամեց, զործուց, և այլոց կանուց, և կարանց:
Իսկ յերկրորդ հասորի որ հանգերձեալ է ապագրի, հաւաքեալ կան բազմու-
թիւնք նեացրաց բաժից, անու բաժիցից արարեալ է գրաբունք յաշխառարժուն, և յաշ-
խառարժուն է ցրաբունք: Այլու բառարին յատուկ անուածք:

Արարեալ ի Միքթարյա վարդապետի սերուացւոյ՝ արարէ հայր Գուշեցոյ՝ աշ-
խառարժուաթեամբ աշտիքուուց իւրաց:

Եւ յողաշխատ երկասիրութեամբ ազագրեալ ի նոյնու ի վասո ամենափրկիթն եւ ի ամենամահացած մահացած:

ի Հայրականաբեն տեսան Ղողաքու հայոց խթուղիոսի: Յամի գրեաթեա մեռ. 1749: Աշխաբ. 19: ինչ է Բանականաբեն հայոց պար:

Ի ՎՃԵԿՈՒՔԻ Ի ԱՊԱՐԱՆԻ ԱԽԵՆՆԻ ԳՈՐԾՈՂԻ:
ՀԱՄԲԱԿԱ, ՄԵՇԱՎԱՐԱ

ԵՐԳԱՏՎԿԱՆ

Բայ ու պիտիցան շատու տաղիկայ շատադրանուրենու:

Գործ իմաստունք է ոչ մերց զանակներ նկատել, ոյլ և ի լրացն հասարակա գործած մերեւ առաջ գործ թիւթից՝ երբ զանակ ինչ պարարտիկաւ անարդիք ի մէջ իմաստունք: Ազա ուրիշ պայտա գերազանց բարձավագնեան մէր Միիթար արքայն իորդեցաւ օրսի մասը ու կառարունքն մէնապատճեան գործաց լույսազանք բառարժիկ երազել: առաջ վը-
նարեալ զորդո զայ ի պերան միշէն զիշէն զիշէն ու զոյ կառարունք նորս գոյզգոյ-
նաց մէնապատճեան միշէն ի յառաջարտան բառարժիկ է առաջ ըստ վերափառն ան-
չափեալ անամաշներ ի փոխոյ իորդէ: առանք յազուա օրևունի նուռ կանիւնոյ՝ մի-
տացեալ զախ յառաջոտիք, առանք ի մահմա, և իրեն անամաշներ եղեւ ինչորեւ մէնա-
պատճեան իւր, կոչուա զննանուն արակերտո իւր, և զառաւիրեան նոց ի զիտոց իւրց
յորդին զառաւիրածներին պարծոյ, առանք նոց յառաջազոյ զիրիթ զայնիշնեն ընդ
մասնակի մասնակո հաւաքալ: Եւ նոց այն ինչ զառաւուք հրամանին ըստ նորի կա-
մոց ի զայու անիւր: Եւ զոյ ի պարտարի էնի պայտարաթիւն յազարեւ, առա յաւոց են ծ-
րացուա, և իրեն ոչ զեր և ոչ նորարաւութիւնը թշկոց զինեւ ինչ կարցին, և նոյ ի
կնոց առաջ փերցու, զամանէն ամու իրեն եօթանուան և զարց: յամի փերցըն մէր:
1749- ապրիլ 21: Զօրյ գերենամէր իմաստից զառաւկարին: և զառաւածա-
զոր սրբութիւն կրօնից զայտառաւթիւն, և զրբեցոտ պարտաց զործաց զննապա-
րմին, զոյ պահէնի վեհանեսներին նորս անարդի և մեջ յոյու ի զոյն սովորու-
թուն իւր սեւակո պարտիւն Մահաւուն զի էն իւր պայտ: յազուա աննեցուն զայ-
տաց ինիւր: Այլ որ կոյ մեջ ըն գոյն պերսնել՝ ոյ է, զի ոյն ու ըստ բարբառոյ սոր-
ունակ փոյտոց կատարեալ, զննառան պահեալ, ու ժամանակաթիւն յափնի-
անիւն պահաց փերբաց, մէնիւնու աննեցուն իւր յոյու գննաց իւր պայտ: որով կարո-
ւիս ուրա զոյ զիրի հնուց իւրց բուրց պարմանց զարեւիս իւր: Այսոյ ինչ ու
իշտառէն յօրինաւոյ յալորց յառաջարտան սուպերու, ուստ նուռ:

↳ [View Details](#)

463 WA

235

ՑՐԱՆՑԵԱԿԱՆ ՎՐԴ. ԴՈՒՆԵԼԻԵԽ. ԱՇՏՈՒՄԱՐԱՎԱԿԱՆ ՄԵԿՆՈՒԹՔԻՒՆ. ԲՐԴ. ԱՐ-
ԵՎԱ ՎՐԴ. Տայք Սիւնեան. Վեստրիկ, ապ. Ամառ Գոթալի, 1749. 8 ՀՀ. + 400 + 47
= 467 ԷՎ.

Изучение языка

ԱՍՏՈՒՄԱԲԱՆԱԿԱՆ ՄԵՂՆՈՒԹԵՐԻՆ ԿԱՐԵՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Bit-Shift Macros

ԱՍՏՈՒԱՄԱՐԱՀԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՎԱԿԱՆ ՄԵԿՈՒԹԻՒՆ Կաթուղիկեաց գրոց Երանելոյ Յա-
կուրը Առաքելով Արարեաւ և շարտարեաւ ի Հայր Ֆրանչեսկո Դամելլիան Աստուածարքն
Վարուածեաւ և կառուէ Թիւալուաւ.

Արքանքը եւ նախիւց Ազնուարոյ և աղոստենար Թրիստոսից բարեկալտի ուժեմ ի վառ Ցեան:

Ի Հայրապետավթեան Առաջնեզրոյ Զահին որբոյ էլմիաներ Ցեան Ցեան Զազարու Հայոց Կաթոլիկոսին: Յամի Փրկիմ: 1740: ի օգոստոսի 15: Խակ ըստ Զայդը յամին:

Ի Վէճեսի ի Ցպարանի Անոնք Գործովի:
Հրամանան Սեւանարաց Հանդեմ Փրկչէւէրով:

ՑԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տամի:

Կիւլպէնիձան Մատենագործ

227-9 Դու.

ՄԱՆՈՒՐ.

406-րդ էջեւ սկսած, 1-47 էջակաւրեամբ կը սկսի Համանակազմուրիմ որբաց առաջ առաջ գրաց:

236

ԱՐՍԻՆ ԴԳԻՐ. ԴԻՐԱ ԱԱՀԱՄԱԱՑ ՑՈՒՆԱԴԻՄԻ ԽՐՈՂՈՒԹԵԱՆ: Կ. Գոլիս, աղ. Զելին Յովենանս, 1740. 528 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՓԵՐ

ՖԻՐՄԱ ԱԱՀԱՄԱԱՑ յաշնոդիմի իրողաւթեան:

Ըստ Կորդի այսուբենիցն ի մի վայր Հաւաքեցեալ: Ի Հայրապետավթեան Արքոյ էլմիաներ Ցեան Զազարու Արքազան Կաթոլիկոսի, ամենայի Հայոց: Եւ ի Պատրիարքութեան Արքոյ Ֆրանցուսի Տեղիս երանեալ Բարուապետի: Եւ Հրամանան կառանձնան պաշոս Պատրիարք, Ցեան Յակովայ, յանիման՝ և Առուանարան Վարդապետի:

Երկարութեամբ հաստապահեալ և ցիյի բանօսիքէ՝ արօն զգորյ կառանձնապաշտույ: Խակ և Արքանքը, և գոյիք, ի նախոյ լրու անեցեալ:

Ի Բարձր Հայոց, (անը) Փետրվար ամայ, 17:

(Ի աղորանի շնչին Ցունաննեսի)

ՑԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ցիշատակարան Ցպեցու:

Ցեանը՝ և աղօրութեամբ Առանձնոյ, և օգնականութեամբ Արքունոյ Աստանենին, որ և ազգին Արքոյ Անորդույն Յանձնուն Կաթոլիկոս՝ յանի ենայ տարանցան նարանձնէկ բարատանան, վարչապետի՝ և յանձներան նաղիք, և նոխազոյ բարձնան՝ առատրուցի վանիք, ի վաս միայ Առանձնոյ, և ի պարանա ամփերնենալ դիքունոյ երթիք: Խակ և ի յօշոս մանեանց նկանցեալ:

... Յուրոց մի և և ցեանեալ առուու և թափուոյ ի խումր իմաստեց, արօնի լոկ եւեթ առանձն շնչին զպիք, ըստ Տեսան շնչունյ պարզեաց առուց, որ մաշաւապէս և առատրուցիուններ հեր հերոյ ի պար և ի հոգի՝ պիտի ինքուուց:

Մահանան յայու թշնամութեամբն՝ և շնամութեամբն՝ գիւղեամն ամանակի ներկայականին յափանիք, նոր անհարին էր ամենա մնապարակ արժանաւորի զործոյ սորին յանցումն՝ սկս անիք և անկի մնաբենթենցոյ իմոց: Բայց անկայ ևս հիյոյ ուժգնաթեան և կարուութեան, զթան, անհարանն, և բարձրապարին՝ առ ի յայ անել զայ նորանին և թաստառուց մատենա՝ Որ Կոչ Սահմանաց:

Ի Հայրապետավթեան Արքոյ էլմիաներ Վէճափառ Ցեան Զազարու Արքազան Կաթոլիկոսին անենայն Հայոց:

և ի Պարքարգութեան Սրբա Երուսաղէմի ծեսան Յափարաց Աստվածաբարան Վարդապետի վարչութեան իրավութեան իրավութեան:

Եւ կոսունենա պրօւնյա Պարքարգութեան ծեսան Միջնաց Խոհեմազարդ և միհարցւաց Վարդապետի:

Առաջ թէպէս զանազն առնանձ զառենի, և կարէին զառենի յայստիկ, թէ ի յետուածարան Վարդապետաց, և թէ մէսանձն յառաւածնց, բայց վճռն բառառունեաց զերկարութիւն բանի՝ առնէն զան պրաբար:

...Այս էթան արծան առնէն առնէն զերծեալու ի թանիք ապահովութեան՝ զիշտն առանցարույն, և զայրէն իմ զերութեան որքի հնարքան Կորպուսն. և զնայրէն թէ հանգանակ ի Թրիստոն զՄիւլըն. և զեզարքին իմ զՄենիկան՝ և զՄէրտիկն. և զայրէն արծարուն մեր յիշեալիք ի Տէր:

Այս յա այց՝ յիշեալիք եւ զանազն ուրին զիշտն Մահմետ Յանձնէն, ան-
տար եւիթ Սարկառուն, և զնազն իմ զՄահմետի Հազար. իւ զմայրէն իմ զՆիփիսին և
զորդակն իմ զՏիրաց Սահիբան. և զայրէն առնէն առնէն առնէն մերծարուն մեր
հանգեր Խնչեցիզ:

Ինէն և յիշեալիք զանազնուր զործարանի մերոյ զշբարարիզ ուրին զՏիրացն
Անձնն. և զնազն իւր հանգանց զերութեան Գրիգոր. և զմայրէն իւր զՄարիոնն:

Նուն զիրս արտառու զործարանի զըմանչան՝ զիշտնոյ ան-անցի զիշտնուն.
և զնազն իւր հանգանց զերութեան, և զմայրէն իւր:

և զայրէն արտառուրն մեր յիշեալիք ի Տէր. և զուր յիշոզդ՝ յիշեալ յիշեալ յիշեալ
ից, պրայութիւն. որ է օրնենու ի յանիստիւն. Անէն
Հայր մեր որ յիշեալիք:

(ԶԲի. Խաւանի՛ արտահետ.՝
(Պատ իմաստի՛ Դաւթէ սղեալ.՝)
(Ե՛ կառութեալ՝ յիշեամբ նշեալ.՝)
(Երէ հարիւրով՝ յազնազոսկեալ.՝)
(Եւ երէ բարձմամբ՝ լինի լրացեալ.՝)
(Ովի անման կեսան՝ Ե՛ զզցեալ.՝)

Կիւլպէնեկան Մասնագործուն

230-156 Ար.

237

ՃԱՇՅԱՑ (Փայք): Կ. Գուլիս, ապ. Մարտիրոս Դադիք. 1749 (առար. 1750), Է11 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱՄԵՐԸ

Խնկած է. Կը սկսի էլ 7-էն:

ԵՒՇԱՏԱՆԱՐԱՐԱՆ

Ցիշատակարան Մատենիս:

Ողործութեամբ տեսան մերոյ յիշտուր քիշտուրի՛ և բարեկիսութեամբ ուրիր
Աստվածածնին՝ և սեւրը Մարտիր զարպարիմ, եղեւ աւարս ճաշոց Գրքին հին և նոր կր-
տակարանց աստուծոյ:

Ի Հարապատութեան սուրբ ոթուոյն իշխանին ծեսան Դազարու որրազն Հայ-

րուկեան ամենայն հայոց: Ի պատարարութեան սորոյ Երուսաղէմի և կոսունենա պայտոյ տեսան Սակո-
րոյ և տեսան Միջնաց Աստվածաբարան քարոզոյց սորոյ իշխանոյ:

Առաջ որք ընթեռնոյք զամ, յիշեալ զանազնուն ծեսոն իմ զմանասի Ապրյուն:

և զմայրէն իմ զիլիման և զեղարյան իմ զիւրոք:

Ցիշեցէն և զզաստակեցի տիրացն Յարութիւն. որ ի ապուրտ ուրս եկեւ մեր ձեզ ձե-

Ցիշեցէն և գհաւասի նորին զՄարգիսն՝ և զմայրէն նորին զծւային. և զերովատուր

Նաեւ յիշեղիք զնորին եւ զախտան ծառայու ձեր զՄարտիբոս դպիթէ: Եւ կուրեցիք որդեական թի զսրացու Անքորէն: որ ի որք լարարդութեան կապարեայ տառիցն ու ցըր- մացն նոցին զայտ և զգերեկ միայնակ՝ ոչ սակաւ կրեաց զալխտանեւ: որոր զկեանու եր- կարս արացէ ասուուան ամենային:

Վերջապահ յիշեցէ և զաշխատաւոր գործոյու զղարսոյ կազզուանու զայրացու Շ- կիտիսան: և զեօցս նորս զմիքախանն եւ զմարինայն: Նաեւ զաւետին:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264-6

1750

238

-1 61

Ա. ՆԵՐՍԻՆ ՀԱՄԲՐՈՒԱՅԻ. ԳԻՐՔ ՍԻՐՈՑ ԵՒ ԽԱՂԱՀՈՒԹԵԱՆ: հ. Պուլու, 1749, 160 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՄԵՐԵՐԹ

ԳԻՐՔ ՍԻՐՈՑ ԵՒ ԽԱՂԱՀՈՒԹԵԱՆ:

Եսրադրեցես ի Վրոգի ներսուն Լամբրուացույ ձոփիմաստ եւ Ասուուանարան մե- ծի Շնորհածաւալ Վարզապետին մերոյ: և ինդրոյ Հրեշտակակրօն Կաթողիկոսին մերոյ: Տևան Գրիգորիին նղոր Արդոյ Սրբոյն ներսուն:

Հրաժանու Տնակն Յորութիւն Արէւ Եպիսկոպոսի: և Փոխանորդի: (Ի Բուժին Հայոց ռեզը:)

ԾԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ծնորչին Ասուուայ՝ ոպեցու տեսրուկու, որ Եւ առէի սիրոյ և խաղաղութեան: Եւ րիծայցաւ խողացաւէր անձան, որք աւետարանին քրիստոս ևս ունիդիրք: որք անձա- դրէին առ ԲԵ՛ Կուլորու՛ք յանձին ձեր զայն, և խաղաղութիւն ուրաբէք շնդ մինան: իսկ որ բանակուութեան են Ըստեօզ, ի բաց կացցն ի խաղաղական գորյու: և ասուուան խաղաղութեան եղիցի ընդ ձնզ, անձի:

Ի յայ յար առջ Եւ թուական:

որ յայանէ զթիւ ուրին արպան:

եթէ ժնիւ քանիւ է այ:

ընդ զայ զրոյն է յընան:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

230-153 է-

239

ՅՈՎԱՆԱՆԻ ԿՐՈՆԱԿՈՐ ԵՒԽԵԲԻՈՍ (ՆԵՐԻՄԵԲԵԳԵԱՆԱՑ). ԿԾԻՐ ԺԱՄԱՆԱԿԻ: Թրդ. Զա- րարէ Վրդ. Աննայի: Վենեամի, աղ. Անգետան Արլանեան, 1750, 592 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՄԵՐԵՐԹ

ԳԻՐՔ ԱՆՈՒԱՆԱՎԱԼ ԿԾԻՐ ԺԱՄԱՆԱԿԻ:

Յորում ցուցակի զանգնաւութիւն ի մէջ ամառակաւորին, և յախտենականին:

Արարաւ ի Յովկանու Խուրիսուն Անքիմբրդուանց ի միացանութենէ յիսուսնանց: Թարգմանաւ յավաւ լիզուն ի Հայր արքա և Հայր Զաքարիայ վարդապետ ակնեցու յաշակերտ Միթիմարայ մէջ Արքայի:

Ի Հայրացանութեան տեսան Զաքարիա Հայոց կաթողիկոսի: Յամի տեսան: 1750: իսկ ի Բաւթ հայոց: ռեզը:

Ի վէճէարէ: և ապարանի Բրյանեան Սանկտոսոս: Հրաժանուած մեծուորաց:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տամիք:

Կիւղինեն Մատենադարան

227 էն

240

ԿԱԾՈՅ ԱԽՈՍԻ. ՃԵՄԱՎՏՈՒՐԻՆ ՅԱԼԻՏԵՆԱԿԱՆՆ. Բրդ. Գևորգ Վրզ. ԲԻՖԻՆԵՐԻ. Հրա. Մ-ՐԻՒ Արքեպո. կ. Գուշեցի: Վեհապէ, ապ. Անոն Գոյթով, 1750. 10 չ. + 520 = 530 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱՄՔԵՐԻ

ՃԵՄԱՎՏՈՒՐԻՆ ՅԱԼԻՏԵՆԱԿԱՆՆ.

Ծարդութեալ է Կառլո սփուլի հոչեցելոյ ի կորդէ Ծխուսեան: Եւ Բարդմանեցեալ ի Գևորգ գորգապետ ԲԻՖԻՆԵՐԻ: Եւ ապագրաթեամբ ի լոյժ առեցեալ ի Մարգար Արք- նկիսկովու Կաստանապուստացայ, յաղամամբ իսրդ Հարդ Հարդութեաց՝ որդան իցեր կո- ռելի:

Ընդ որ առաջին հանե երկու գեղեցկուոյն հասկը, եւ Բարոյք՝ զատ Անգուր- բարի առորի:

Օժանգակութեամբ ծախոց մահանք Յուկորի որդի՝ Յօհաննես Հինձուոյն ան- բանան:

Ի Հայրապետութեան որբոյ Էլիսինել՝ Յնոն Հոգորու կաթուզիկոսի հայոց: Յամի Տևան մերոյ. 1750. Յուղիքի. 38:

Ի Վեհապէ ի ապարանի Անոնի Գոյթով: Հրամանաւ Մեհեւորաց:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տամիք:

Կիւղինեն Մատենադարան

210 էլ

241

ՅՈՒՂԱՆԵԿ ՍԱԼԱՑՄՈՒՆԵԾՈՒ. ԳԻՐՔ ՕՐԻՆԱԿԱՑ ԵՒ ՆՄԱՆՈՒԹԵԱՆ. Բրդ. Ղուկաս Վրզ. Ասրբերդյի: Վեհապէ, ապ. Անոն Գոյթով, 1750. ՀՀ(20) + 1082 + 1 չ. = 1113 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱՄՔԵՐԻ Ա

ԳԻՐՔ ՕՐԻՆԱԿԱՑ ԵՒ ՆՄԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԱՆՈՒԱՆԱՄՔԵՐԻ Բ

ԳԻՐՔ ՕՐԻՆԱԿԱՑ ԵՒ ՆՄԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Յաւէս օպակար եւ պիտանի ի զարցացուն առաւմնառնէջ բահարիրաց. Ժան- անէ իսկ բանքուան բարողաց. Եւ գրեթէ առնայն եկեղեցական անձանց: Արքեալ ի Են- չինակ Յօհաննես Սանէմինեցու, ի կորդէ Բարողողաց:

Ի Յամանական լեզուէ ի Հայկական բարբառ թարգմանեցեալ՝ բայ մասին ի զետք,

Եւ զատ ժամին ի կոստանդնուպոլիսի ի Կուկասու վարդապետէ խորքերկացւոյ ի թնդրոց տեսան Յօհաննան գերանեար վարդապետի բաղիեցւոյ Պատրիարքի կոստանդնուպոլուս:

Եւ այժմ ի ձեռն յազման աշխատավրութեան Սարդիք արքավիսկոպոսի կոստանդնուպոլեցու ի լոյր տեղայու տարծարագրութեամբ, եւ ապագրութեամբ: Ի վասու ամենամեծն Աստուծոյ: Բ պատի Յօհաննան կոստի մարիամու: Եւ ի լուսաւրութիւն մերդեկի:

Սորդորմամբ, եւ բայց իսկ արգամարդ տեսան Յօհաննաիոն վարդապետի եւ Հովհաննա Արքավիսկոպոսի, տականամբ Աւագին կոչենելոյ:

Ի Հայրապետութեան Հայոց ի ըստուկար ուորք կիրիութիւն: Տեսան Յազրու կորուպիկոնի Հոհեցու: Յօհանն Ներմուրմանութեան Տեսան մերոյ: 1750: Եւ ի բուականութեան Հայոց անդր: Յամանան յալիբու:

Ի Վէճէսի ի Տպարամի Խառնի Գոթոյի: Հրամանա Մեծութեաց:

ԱՐԱՄԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արամապետի յիշտառկագրութեան տպի տուողի մատենիք

Ծեսըքի ... յանձն կելալ աւարտեցան ապարանն ույի արգամալի ժամենիք: որ կոր Քիրք օրինակաց եւ Անմարեանց: յամիք Տեսան 1750: ի յայնիք առաջ յակարա յիշտառկացու յիշն յառաջին տականի, եւ յառաջարանութեան: Բէ յարզումարդ եւ եսիիւք Տեսան Յօհաննայ և Արքավիսկոպոսի ի լոյր տեսու ոյի գործ: Նոյնու ի վերաբանութեան համառուի յիշտառկացի պարտաւորմ եղարց մերզեկից՝ վարդապետական արգամարդու նորոց մերոց հարաբու, որյ առկա ու ինայնոց զգիացոյ տախու ի ապարանն ուորիք, զի Հունոց գրազմանն ուորութիւն: Խնազի գրազման բազմացի այս ժամենիք, զար ի ձեռն մեծի աշխատավրութեան իմաց յաժարեցու ի լոյր տեսի: Կամեցան անձնիքը յիշտառի, և կամ իր վախցիք կացուցանել վասն ոյի բարենամ արքեր Առոք յառաւորչի վահաց, որ է ի տաղան կորիք, որ եւ կոչի մարկու վահք: Ազագու որյ հարկարտեցու եւ զիս արձանագրի զայս միշտակառն՝ զար ընթանաք յայտնի մերձարանութեան: Կամեզ սրցէ տաշայսու ինչ է յօնաց, մանաւու զետպելոց ի կարիքի հազարան ամօք չափ կրէս ուորիք պազմազիքի աշխատան ի պատճան վնամիան, և նորդութեան յիշտառիցնու պարեն, ի զան ան տառներոց: Առափ զինալով ոյի արքի պահեալի: Բէ գործարարութիւն մեծ է զառցանի զանէս ի զու, ուն զու սահարայի սահանք: որյ զան օրքան կորաց զրուցաց Շնորհ գրազմայի կերպո ոյւ յիշտառի պարութեան ու ի սրբարագի զանէս յառաջարի նորին: Ազագու պարտաւորման եւ պատասխանի նոր ուորք վահաց: Միթիարութեան առկա միարանց, եւ ջրմանակ ուխտաւորց: պատճան յանակույզ զնանաւան պարմին՝ զան հոգոց հոգենը եւ մարդանոր նեղոց իրոց, և իր: Անհոնելով ես զատ ինուսնան Տեսան՝ ընկիւնչ նորաստարարութեամբ մերին ազթից, զաւասար վարձ՝ Հանգոյն բաժնիւս եւեր արբաժանը զնուր յուրա յանուն աշակերտ միայն: Այլ յերու ի Տէր՝ զարդարեց ըստըքիւ:

Կիւլպէնէկան Մատենագրան

230.2 Ըս-

242

ԱՐԱՄԱՊԵՏՈՒ ԿԱՄ ԳՐԱԿԾ. ԴՐԱԲ ՊԱՏԱՄԱԿԾ. Բրդ. Սահմանու Լէւացի: Կ. Գոլիս, ապ. Ֆարբերէ բարե Բարսեղան, 1750. ՏԵ էջ:

ԱՆՈՒԿԱՆԱՐԵՐ

ԳՐԳՈՒԿ ՈՐ ԿՈԶԻ ՊԱՏԱՄԱԿԾ:

որ է ժամ ինչ ի քոց պատճառաց Արքավուէլի: կամ սրպէս սմանք կարենն Գրոկ-ցի իմաստաբերի: Բայք 1190.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Geographia

բ Հայոց պատման Տեսակ Պատմութեա անձնայ Հայոց Կոթողիկոսի ։ Այ ի Պատմագրական Արքունիք Երևանի Երևանութեա Տեսակ Պատմութեա Վարդապետի Հայութան կուսակիցն առօս պարբերոցի Տեսակ Միհանյ Եղանակաց վարդապետի Ի ապարաբ Համարեա և Ներքինու բարիկան պարբերէ զարի ։ Ի բոլո Գրէկի Այսին ի Տամար 10ին։

Ն մեր ըստի ով ծարքափա տեսակներ և գործածական դիտութիւն ուրաք յերաք ըստ
իս զի թէցոյ ուս սերմանական բանին զիշուսնեն, այսինքն ի պրոց զազաւագեստ ուսնու
ոչ հարցի զանձել, ուսկայն զա կորուսամի արծանագրքին ոչ մէ հարցէ և զինեն զի
զի և ինձ ուս լուսացածքանու յանքամասներն, որ ըստ իրեն հարց կարք զանձ ու-
սէ թէ իրէ ոչ կորեն զանձէ զիտք զին իրակարեան ո մէջ նշանը զի թէրի և
ինչ որ կորուսամի բան զիքն, որ ձևածութիւնը լինէր այսորիկ զարգայ, առեւ ու այս թէ
այսինքի հարցը բա զայու ձևածութիւնը լինէր և զին այնու պարագանց
բա է երածացզ:

Կիւղինեան Մասնագործ

187-1 47

243

ԱՆԱՀԻՐ ԳՈՒՐԵ ՈՒՐՆ ԽՈՎՀՄԴՈՅ ՄԵԶԱՅ. 4. Պողիս, ապ. Անտուանարի, ապագրի՝ Թօվհաննէ Դոյլը, 1750, 182 է:

ԱՆՁԻԱՆԱՐԵՐԱ

ՀԱՅ ՈՒԹԵՆ ԽՈՐՀԸՄԴՅԱՆ ԱԿՑՈՎ

Արարտ, Արդու, Հօն Խուզքիսյան և Հաւոքիցները ի մի յաղնաշան Երկամբ Մամիկոն Վարդապետի Բանասիրի:

ԵՐԵՍԱԿԱՐԱՆ

Յիշտուակաքարտ Հպեցման:

Operational

...Աւատի բանակը և զինական մեծ բարունք Վարդպատան Մատթէոս՝ աշխատիքաւ առ ի հաւաքում սորին. եւ իր որդիալով կակդարցնեալ անտեղով զայ ի պէտք թման ցութեան վարդպատան համարացն իրոց. Որոյ օրինակ զքչագիր՝ պար մէր Յարթիւն քաջալսասակ և զրամէր վարդպատին և ինչնեմազրդ եպիկուպոսին սորոյ անապատին կայս. որ է հարազտ մասնիքար և հոգարձու սորոյ անապատին այսորիկ. եւ բոլոր պահասութեան եղբարին սոր ի մէջ սորին՝ սիրով և հաւաքամածորին պատասխն կառավագոզ: Որ ի սոյն ամի եւս՝ յորուն էր թուական անդք, եկեաւ էր ի բար գասուածնայութիւն՝ հաւաքի գողործութիւնն պահու անապատին լայց. Որ դրէի ձաւ յորդորմածին և քաջակեր ատրով՝ տարեա տակա բայ և եւ լայց անա պահճան զոյով գրեթին ապարագութեան սորին:

Արդյունք առաջիկ երատու զոր ասէ՝ թէ ևս մի ուժեր պարտական գալախիքի, պարտիք ընթերցող և շահողք ի սահած, յիշել առ ի բրիուս զիկրուցեան Յարու- թիւն վարպանին սորոյ անապատին կատար ի մարտու մազթան ձեր, Ըստ նմին ևս զաւուց ատառածառուրք որդիի զիս զանթանա զպիս յօնթանէն զոպագոյ սորին, ևս զարխառաւը իմ փառանդին գրանցման ձևակի զարխան գրեթեր զուցի. զի ևս պարտաւասոյց յօնակը միշտիք յատու բայտու թիւն պնդուած էւս.

ԽԱՆՈԲ.

Ներկայ զիրց միեւնոյն տարբան մէջ երկու ամեատ տպագրութիւն ունեցած է. Խակառակ որ բովանդակութիւնն ու կյակպմուշիւնը ամէն կերպ նոյն նու: Ասկույզ կամ մաքր տարբերութիւններ, որոնցիւ գիշաւորներն են:

ա) Ներկայ առաջին երատարակութեան բաւրց աւելի հաստ է քան նախորդին:

բ) Կը 3-ի լուսացազարդ տարբեր է երկու երատարակութիւններուն մէջ:

զ) Կամ շարուածին, կէտադրութեան և ուղագրութեան միաններու մաքր տարբերութիւններ երկաւին ըրբեւ:

դ) Առաջին երատարակութեան նիշտակարանին մէջ, իբրև տպարանի աշխատան ուր կը յետի զգացնածան չէակն՝ զարդարու զրիուր վանցիւ: Մինչ երկրորդին մէջ՝ պարտական մշակն՝ զարդարուն եւ զարդարեւ:

Այս պատճառներով յարմբ նկատնեցին երկութիւն նկարագրել իբրև ամեատ երատարակութիւններ:

ԵՐԵՎԱԿԻՆՆԵՐԻ ՍՊԱՅԵԼԱԳՐԱՆ

230-14 Եւ

244

ԵՒԱԴՐ. ԳՐԻՐ ԱՒԹԱՆ ԽԱՐԱՐԴԱՑ ՄԵՂԱՅԻ: Կ. Պուստ. առաջ Առողջականութիւն, աղողիւն՝
Տաճանական Դադիր, 1750, 192 էլ:

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐ

ԳԵՐԻՐ ԱՒԹԱՆ ԽԱՐԱՐԴԱՑ ՄԵՂԱՅԻ

Արարակ Արցուն Հօն եւազեաւ: Եւ հաւաքցեալ է մի յուղանահ երկամբ Մաս-
թեսք Վարդապետ Բանակարեւ:

Տպագրեցն է Հայուղեաւթեան Տեսան Զազարաւ Սրբազն Կաթողիկոսին ա-
մենայն Հայոց: Եւ ի Պարտագործեան ուրբ սրբազն Երանուցիւնի և Կոստանդնուպո-
լաց՝ Տեսան Յակուայ: Եւ Տեսան Մինուայ Առողջականութիւն Վարդապետացն: ի Տպարակ
առաջածառաւուրի:

ԵՒԾԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ցիշտակարան Տպեցման:

Մը Ըստ Արքին...

...Առափ բանեած ևս զինանիս մեծ բարօւմք Վարդապետն Մասթեսք՝ աշխա-
տարիքաւ ու ի հարացան որբն: Եւ երդորջալով կակացացցեալ անսակելով զոս ի պէ-
տու բնասացաւթեան վարժականուց անձակարգաց իւրաք: Բոյս օրինակ գրւածի՞ զոր
մեր Յարութիւն բաշխմանուն և զրաք վարդապետի և բահմապետ հակիմապետի
սրբազն անապատին լժայ: որ ի հարազան մասակարու և նօդաբարձու սրբայ մասակարին
այնորիք. եւ բոլոր պահապատթեան եղարքան որբ ի մէջ որբի՞ սրբու և հաւատարձօրին
զաշանիք հասավարօց: Ուր ի ուժ ամի եւս յորու էր թաւական ուղար. եկեա եւ ի առ-
զաք կոստանդնուպոլիս՝ հաւաքե զուղումաթիւն սոկ անապատին լժայ: Ուր դրէն նո-
րմի բրուրամին և աշխաերու առլու՞ ապեցու ու եւ ի լոյս անու պատճան զուղ զըս
եղոյն ապագրութեան որբն:

Արք՝ բառ առարիւյն երատու զոր առք՝ թէ եւ մի ուժեց պարտական գոտինիցիւն
պարտիք ընթերցոցդ եւ անուզը ի սմակն յիշէ ու ի քրիստոս վիերադիցեալ Յարաւ
թիւն վարժական սրբու մասկարին լժայ ի մաքու մազթան ձեւ: Ընդ նմին եւ զնա-
գուցեալ առաջածառաւուրի որբ՝ պի զանիտու զպիր, յահանձն զարդարու սորին
և, զաշանապատիք ի զարդարիս զարդարին մշակն՝ զարդարուն և զարֆարիք զի եւ
զուղ պարտաւայց լիսէ լիւիլի յուղու յայտնավեան Քրիստուք տմին:

ԵՐԵՎԱԿԻՆՆԵՐԻ ՍՊԱՅԵԼԱԳՐԱՆ

230-14 Եւ

245

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ: Ե. Պոլիս, 1750. 28 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐՔ

(ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ) ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ:

ԵՐԵՍԱԿԱԿԱՐԱՆ

Հաւաքեալ յաւեմնէ բահուիրէ համառարար վաս մականց անվարժից կամ
թերապերից:

Ի թաւակնիւ Հայոց անզը: Յուղարի ին:

S   G

Կիւղէնեան Մատենդարան

238 Պ.

246

ԳԱՆՑԱՎԱՐ ԴԳԻՐ. ԳՐԴՈՒԿԱՆ ԾԱՀԱԼԻԾ: Ե. Պոլիս, աղ. Յուղանենիք (որդի Հակոբանց
Առուածանար Կոստանդնուպոլիսցի): 1750. 96 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐՔ

ԳՐԴՈՒԿԱՆ ԾԱՀԱԼԻԾ, ունի յիքեան բան ինչ Հաւաքեալ անսէ և անսէ յաղած օդով
որոց միտո ունի և լսելու:

(Յաջորդ էջ) Տպեցալ Կարողութեամբ Առուած յառջ տա զայս, ի Հայրապետ
ուութեան Սրբոյն էջմիանի: Տեսան Առուածանորոյ Սրբան Կաթողիկոսին ամենայն Հայոց:

Ի Պարտիստութեան որբոյն նրանցէմի: Տեսան Գրիգորի Ծովուղարդ նպակա-
ռուի: Ի Հայկանոր մայրուղարի Կոստանդնուպոլիսի: Հրամանաւ նորին առաջորդի:
Տեսան Յունանիւ Առաւածարան Վարդապետի:

Իսկ այժմ Խորոցէն Տպեցալ ի Հայրապետութեան որբոյն էջմիանի Տեսան Զա-
զարու Սրբան Կաթողիկոսի: Առ ի Պարտիստութեան որբոյն նրանցէմի: Տեսան Յա-
կոբոս Սրբան Նպիսկոսուի և Առուածանոր Վարդապետի:

Ի հոստանդնուպոլիս քաղաքի: Հրամանաւ նորին Վերադիտուշի Տեսան Միասայ
Սրբան Նպիսկոսուի և Առուածանոր Վարդապետի:

Սուսայ ծոռայից Տեսան
Պատուառ թէն գոյիր կեսարեան,
կոստանդնուպոլիսցի:

ԵՐԵՍԱԿԱԿԱՐԱՆ

Տիշտանարան Ցպուի Գրիգորիս:

Փառք...

...Որ են կարողութիւն ուղարձութեամբ իւրաք մերոյ նուառութեան, արդի
եւ ի լոյս անել զփոքի տեղակի շարադրեցալ ի տիրացու պաշտառը դպէ տէկի տա-
զերեան ան յառաջ տա զայս և որպեցեալ: Եւ կուցեալ ի շանզանց Շահաւեն: Իսկ
այժմ նոր հզեւ տպեալ ըզեանը եւ արդեար մէր զուկասի որդի տիրացու զանգարին: Ի
տպարանի Հակոբանց մահմեսի առուածանութիւն եւ որդոյ նորին՝ դիմոց ծոռայ ու-
ժացու յօնանիսին: Այդ որք յանձնէ ի սմանէ ի փառ աստուծոյ, յիշենիր յազօթս ձեր
զվերորդեալ տիրացու զանգարին: Եւ զնայրն հանգուցեալ զաէր զուկասին: Եւ զպապի զոէր
կոստանդնին: Եւ զայս նենցեցարն նորին: Ընդ նույն եւ զիս Հանդեր աշխատարար գոր-
ծարանին յիշենիր ի տէր եւ ողջ լիբուց:

Կիւղէնեան Մատենդարան

250-2 Պ.

ԳԵՐՈԳ. ՎՐԴ. ՄԵԼԱՑԻՄ. ՃԵՄԱՐԻՑ ՀԵԱԱԱՊԻԹԻԻՆ ԿԱՐՈՒՆԿԱՊԻԹԵԱՆ: 1750, 272 էլ:

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐԵՐ

ՃԵՄԱՐԻՑ ՀԵԱԱԱՊԻԹԻԻՆ ԿԱՐՈՒՆԿԱՊԻԹԵԱՆ.

Տպագրեցեալ երկրորդ Անգամ:
Ի Հայոցպետաթեան անհանք Հայոց, Տեսակ Ղազարու Ձևարատառէր Կաթողիկոսի: Եւ ի պարբերութեան երկու Մըրոց աթոռաց: Արբայ Երանազէմի և կուսաներ նույզուույ Տեսակ Ցակորս և Տեսակ Միջամայ Աստվածաբան Վարչապետոց: և Վրակի Հայոց. (1190)

ԾԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տաճի:

ԾԱԽՈԲ.

Հեղինակի, ինչպէս նաև տպարանի և երկրի անուն չեւ տրուած: Հեղինակի է Գևորգ Վրդ. Միջայիմը, և զիբքը, 1734-ին տպաւծ է առաջին անգամ՝ Վիճականութեան ընթացեալ երկարանաց վերմարդու, Գոյիս, Մարտիրոս Գոյիրի տպարանի մէջ: Մուսնեանութեան մէջ կը պատրիս օրինաբնիւ, որոց անուանաբերքին մէջ Կարպիկոսի յիշտուկութեան վերը կը պահիս նրանպէմի և Գոյսայ պատրիարքներու մասը. Պոյօսիքին տպարան է հենուեալ յիշտուկութիւնը. Շիզորմութեամբ և Ֆրոնք՝ Թրիստոսառէր և Բարեգուշառէր Գրէ Ա-Բունքին: Զըրի Բ-Հիշեալ:

Կիւլոդինիեան Մասնեագործն

278 էլ

ԱԱՏՈՆ ՎՐԴ. ԿՈՎՃԻՆ. ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻԻՆ. Հասոր Ա: Թրդէ. Վրթանէս Վրդ. Ա-ԿԵՐ-
ԵԱՆ: ՎԱՆԵՐԻ, պո- Ասէփանոս Արլանան, 1750, 2 (80) + 482 = 562 էլ:

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐԵՐ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻԻՆ

Հաս անցաներիւր, և անցայթաք Վարդապետառքան սրբայի Թովմայի:
Բաժանեալ ի շոր Հասորս. Զոր որարեալ է նոր Անունի կովկաս՝ լինովինեւոյ,
Աստվածաբան վարդապետի Փարէն առզաքի:

Հասոր Աստված: Տրամարտանիւն:
Թորգմանեալ զրաւչալիքամք շատ Հայկական լեզուիս ոճոյ, և Հայր Վրթանէս
վարդապետ հոստանքնուղարքաց յաշակերս Միջիթարայ վարդապետի, մէծի Արքայի:
և պատրիս Հրամանա Ստեփանոսի վարդապետի, և Արքայի նորին յաջորդի:
ի Հայրապետառքան անուն Ղազարու Հայոց կաթողիկոսի: Յամի տեսան. 1750:
Ի Բռականութեան Հայոց. Անզր:

ի Վաների, ի ապարանի Արլանան Ստեփանոսի. Հրամանա Մեծաւորաց. և

Փրիմիւլէբոյիւ:

ԾԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տաճի:

ԾԱԽՈԲ.

Ապար Վարզ: էջ Ա-Յ (1-80) առանձին անուանաբերքով, տպաւծ է 1751-ին և

կը Անրիայացմէ «Փիլիսոփայութիւնի» չափ Դատարներուն յառաջարած-Անրածականը։ Առաջին հատորը տպուած է 1750-ին, ունի առանձին տպանաքարեր՝ յառաջարածէն անմիջապէս են։

Կիւղէնկէն Մատենդարան

100 Ա՞ն

249

ԱՆՏՈՆ ՎՐԴ. ԿՈՎԿԻՆ. ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ. Հատոր Բ. Թրգմ. Արթանէ Վրդ. Ասէրնէն։ Վճենարիկ, ող. Ստեփանոս Արլանեան, 1750, 501 էջ։

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐԸ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ

Հայ անցուերիւր, և անայիշաք Վարդապետութեան որբոյն Թովմայի։
Բաժանեալ ի չափ Հատորը. Զոր արարեալ է օր Անտոնի կովկնոյ՝ լեռնվիւցոյ։
Առուածանորն վարդապետի Փարէն բազացի։

Հայոց Երկրորդ։ Առաջին մոտ թարանութեան։

Թարգմանեալ զգուշութեամբ ըստ Հայկական գեղաւիս ոճոյ, ի Հայր Վրթանէն վարդապետի կոստանդնուպոլիսոյ յաշնիւրուն Միեթարայ վարդապետի, մէծի Արքոյի։
Եւ աղարքեալ Հրաման։ Ստեփանոսի վարդապետի, և Արքոյի նորին յախրդի։

Ի Հայրապետութեան տեսան Զազարու Հոյոց կաթուզիկոսի։ Յամի տեսան. 1750։
Ի Բուռականութեան Հոյոց. Անդր։

Ի Վճենարիկ. Ի աղարտի Արլանեան Ստեփանոսոյ։ Հրամանաւ Մեծաւորաց։

ԲԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զամէր։

Կիւղէնկէն Մատենդարան

100 Ա՞ն

250

ԱՆՏՈՆ ՎՐԴ. ԿՈՎԿԻՆ. ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ. Հատոր Գ. Թրգմ. Արթանէ Վրդ. Ասէրնէն։ Վճենարիկ, ող. Ստեփանոս Արլանեան, 1750, 686 էջ։

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐԸ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ

Հայ անցուերիւր, և անայիշաք Վարդապետութեան որբոյն Թովմայի։
Բաժանեալ ի չափ Հատորը. Զոր արարեալ է օր Անտոնի կովկնոյ՝ լեռնվիւցոյ։
Առուածանորն վարդապետի Փարէն բազացի։

Հայոց Երկրորդ։ Երկրորդ մոտ թարանութեան։

Թարգմանեալ զգուշութեամբ ըստ Հայկական գեղաւիս ոճոյ, ի Հայր Վրթանէն վարդապետի կոստանդնուպոլիսոյ յաշնիւրուն Միեթարայ վարդապետի, մէծի Արքոյի։
Եւ աղարքեալ Հրաման։ Ստեփանոսի վարդապետի, և Արքոյի նորին յախրդի։

Ի Հայրապետութեան տեսան Զազարու Հոյոց կաթուզիկոսի։ Յամի տեսան. 1750։
Ի Բուռականութեան Հոյոց. Անդր։

Ի Վճենարիկ. Ի աղարտի Արլանեան Ստեփանոսոյ։ Հրամանաւ Մեծաւորաց։

ԺԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ցույց:

Կիւղէնէկնան Մասենադարան

100 ԱՆ

251

ԱՆՑՈՒ ՎՐԴ. ԿՈՎՀԵՆ. ՓԻԼԻՍՊՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ: Հասոր Դ: Բրդ. Վրթուէս Վրդ. Առէբ-
նան: Վենետիկ, ապ. Առաք Գործով, 1751. Ծ2 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐՐԹ

ՓԻԼԻՍՊՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ

Համ անշատերւը, և անույթաք Վարդապետութեան որբոյն Թովմային
Բաժանեալ ի շար Հայոցը. Զար արարեալ է Հօր Անոնի կովհեան՝ բնագիեցաց,
Առաւանարան վարդապետի Փաքէ շաղաքի:

Հասոր Զարըրդ: Բարոյակն. և Համարեարանութիւն:

Թարգմանեալ զբուշութեամբ ըստ Հայկական լեռու մեջ, ի հոյր Վրթուէս
վարդապետ կոստանդնուպոլիսու յաշակերտ Միքայեա վարդապետի, մեծի Արքուէ:
և ապագել Հրամանան Առափանոսի վարդապետի, և Արքոյի նորին յաշորդի:

ի Հայրապետութեան տեսան Հայոց Հայոց կաթողիկոսի: Յանի անուն. 1751:
Ի Բարակեանթեան Հայոց. և:

ի Վենետիկ. ի ապարանի Առանի Գործով: Հրամանան Մեծաւորաց և Փրկի-
ւէբոյիւն:

ԺԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ցույց:

Կիւղէնէկնան Մասենադարան

100 ԱՆ

252

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՈՒՅ . . . ԱՐԲՈՅ ԵԽԱԽՆՈՒ ԱԽԵԲԵՐԱՆ ՀԱՅՐԱՎԵՏԻՆ: Բրդ.
Ֆրիգոր Վենետիկ Կաթողիկոս, Հրա. Սարգս Արքեպ. կ. Գուստի: Վենետիկ, ապ. Առ-
աք Գործով, 1751, XII(12) + 318 և 330 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐՐԹ Ա

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՈՒՅ ԵԽԱԽՆՈՒ ԱԽԵԲԵՐԱՆ:

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐՐԹ Բ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՈՒՅ. Սարեչէնց. և Թիգուտեաց: Մըրոյն Յաւանու Ասէիթեան Հայ-
րապետի Կոստանդնուպոլիսու:

Թարգմանեցեալ ի Յունակն ի Ֆրիգորէ Կաթողիկոսէ Վենետիկի ֆաջէ-
ցէնց: չուրչ զթուակեանթեամբ Հայոց. և:

Տպորեցեալ այսատափրութեամբ Սարգս Արքեպիսկոպոսի Կոստանդնուպոլիսուց:
Անդրանից, և արգեամբ՝ Կարուլացի նահեց Գողոսին, որ արտա միջանակ վաս
Հովոց Հայուացեալ կողակցի իւրոյ Տէլէթին, և արգայն Յակար իոհանդպրի:

Ի Հայրապետաթեան սրբոյ կը ժիշտանի՝ ահան Միհանյ ակնեցայ:
Յամի Տեսան. 1751: ի Յամիսի. ան:
Ի Վէնէտիկ: Ի Տպարտիկ Անտոնի Գութովի: Հրամանաւ Մեծաւորաց:

ԵՐԵՍԱԿԱՐԱՆ

Զամիսի:

Կիւղէնէկնան Մատենագարան

922-1 Բ-

253

ԳՐԴԱՆ ՎՐԴ. ՍԵՆԵՐԵԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՇԽԱՄՈՂԻ. Բրդմ. Սորգիս Արքեպո. 4. Գու-
մեցի Վէնէտիկ, ապ. Անտոն Գութով, 1751, XXVIII(28) + 240 = 268 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐԲ

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՇԽԱՄՈՂԻ

Առ ի բարեպահ խոսավոնիկ:

Դիբք Հոգեւոր, յորմէ ամենայն ոք կորէ ուսամիլ զնաւուոք եղանակ զանալոյ ի
շնորհս Տեսան, և զանէլ ի նոյն:

Տարագրեալ ի Գոյուս սնեներան, յընկերակութեան Ծխուսան: Նորապէս Բարդ-
մանեցալ յիսուսկան բարբառոյ ի Հայոց լեզու, ի Սորգու Վարդապետ, և Արքեպի-
հոլոսէ Կոստանդնուպոլէցոյ, որոյ աշխառաթեամբ նոն ապագրեաւ:
Ի Հայրապետաթեան սրբոյ կը ժիշտանի, ահան Զազարու Հայոց Կաթողիկոսի.
Յամի Տեսան. 1751: և Հայոց. ան:

Ի Վէնէտիկ: Ի Տպարտիկ Անտոնի Գութովի: Հրամանաւ Մեծաւորաց:

ԵՐԵՍԱԿԱՐԱՆ

Զամիսի:

Կիւղէնէկնան Մատենագարան

234 Ա-

254

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԴԳԻԲ. ՏԱՂԱՐԱՆ: 4. Գումիս, ապ. Տէր Յավհաննէս, 1751. 04 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐԲ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՒՐԻԿ ԵՒ ՀԱՄԱԹՈՑ:

Յորում պարհանակին երդէ Հոգեւորք և զաւարեալիթք, երգեցեալը ի զուարեալ-
բին ժանիանց նկանցաւոյ. ի Սուկիսանոս չըլին Դպրէ:
Ի Բուքի Հայոց. 1200 Փետրվարի. Ժք:

ԵՐԵՍԱԿԱՐԱՆ

Յիշաւուկարան:

Յժմնակութեամբն առաւելոյ աւարտեցաւ անորակն այս: ի Հայրապետաթեան
ահան Զազարու Սրբազնի Հայոց Կաթողիկոսին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵտական

264-4

1731

255

ԳՐԱՊՈՒՆԻ ԱՐ ԿՈՏԻ Է ՀԱՄԱՐՔՏԵ, ՀՐԱՄ. Ս-ՐԱԲՈ. Ա-ՐԵՊՈՎ. Գ. Գ-ԼԵԿԵՐԻ. Վ-ԼԵԿԵՐԻ. Ա-Ր-
Վ-Լ- Գ-Լ-Բ-Ռ-Ի. 1732, XXI(21) + 456 = 477 է՞:

ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ Է

ՀՅՈՒՐՅԱ ԵՒ ՅԱՐԵՐԱՎԵՐԻՒՆ.

ԱՆՈՒԱՆԱԳՐԻ Բ

፳፻፲፭, ዦር ንግድ ተተማዎች

Յարում պարզածիք Նախ՝ Երևան ժամկետնաւոր զեկուցմանց; Երիբարք՝ Շնուռակաց աստրական պրակտիկանց; Երրորդ՝ Հաւաքանակ նշանաւոր բանից իմաստափառց; Չորրորդ՝ Ցայտական համարելութիւնը, և խոցը:

Ցպարհեցնալ ոչխռասիրութեամբ Սարգսի Արքայից ծկզոսսի կուսանվետուրիսց առջ. և բարու եւ ի բարաբարիւն Դեսպաֆիրի մանեաց ուսումնաբիրաց մերային Ազգի:

Օժակութեամբ և ինքը անօգութ է Առաջարկ Սակար որդի. Եթեպահն Խովան Ալեքսանդր. (որ և Տալեսեարէն կայի) Բամբ ու Մէսփու:

Ի Հայոց թագավորության մասին կառավագական պատճենի մասին Ամերիկայի Կողման կողմէ պատճենը Սամարայում պահպան է առ 1752 թ. մարտի 25-ի վեցեւորից և Տպագութեայի կողմէ պահպան է առ 1752 թ. մարտի 25-ի վեցեւորից:

ԹՐԱՎԱՐԱՐԱՆ

Ցեարքի՞ և պարտավունք Ցեամի կերպում ապագայն ոչխ փարբեր ըստ կանոն (որ է իր պատրաստ ին առաջնային ճանակութ) ի բարեվայր լազար Վէնետիկ. ի ինքըց այնպիսի պերճափառ, որոյ անոնք ի յառաջի ճակատի որին ճակարգեցաւ Ալա-արի ինքըն ի դաւելողաց՝ յիշատակի յազօթ ձեր, զնօթ նարին, և մեր միակ հայր մարտի ի Ցեր:

Կայուն համարակալիք

158 U-

256

ՄԱՐԿԱՆ ԽՈՐԵՎԱՅԻ. ՀԱՅՈՆ ԳԱՍՏՈՒՐԻԻՆ. Հըմ. Սուրբի Արքական. 4. Պալեօնի. Վճռա-
պէս. առ. Ավան Գութի-ի. 1752. XIII(12) + 424 + 92 = 528 է:

112-0000000000000000

ԱՅԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏՈՒՄԵՐԻ ՎԱՐԵՐԱԿՆ

Տոքինակ է Մազմակ Շեռամձեւ Վարդապետ, և Ծղկերախո Քըրթուղարք. Ի
հետո Օստանատագանի Ասեկայ Բարդապահնեց:

Տպագրեցիալ երկագրութեամբ Առբաք Վարդապետի և Արքեպիսկոպոսի Կուտանիուուցայ: Հայ ինքոյ Յաւանեա Շէկվաք Սեղմանան, ու ի շինէ միւսուոց բարի անուան՝ Հովուեա Մահմետի Յարութիւն Գիրազանի Խիստին ի Երբանու Հանզաւ ցւեց:

Ի՞շայրազեաւութեան Արբոյ էջմիածնի. Տեսան Մինասաց Ակնեցայ՝ Հայոց Կաթողիկոսի. Յամի Տեսան. 1752. ի Մայիսի. 12: ի Վէճաբի. Ի Տպագրակի Անուանի Գործով. Հրամանաւ Սեղմանաց:

ՑԻՇԱՍԱԿԱՐԱՆ

Զուհի:

ԱԱՆՈՒԹ.

Վերիւարութեան, առանձին անուան-թերթով և էջմանարաք (1-22) կը սիսի նորենացիք զՊատմութիւն Աշխարհութեանց, Անուան-թերթին է.

ՀԵՏԵՆԻ ՀԱՅԱՅՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱԾԽԱՐՀԱԿԱՌՈՒԹԵԱՆ:

Յարում չինանի զՄասնի Աշխարթի. և զնշանար Գուսաց, Քաղաքոց, և Գեղաց: Արքակու ի Նույն Հեղինակի Մովսիսի նորենացով Գոյիմարդ և Յաղուհաննար Վարդապետի:

Տպագրեցիալ Հետեապէս՝ Աշխատասիրութեամբ, և Արքամբ արծոցիկ, ըստ Անուանի Հշանագրեան ի յակրտոֆ:

Ի Վէճաբի:

Կիւղէնէկան Մատենադարան

966-621 Խ-

257

ՊԱՐՏԷԶ ՀԱԳԵՒՈՐ. Քրիստոնեան Վեր. և Գոյացին Վեհեաբի, ուզ. Առեփանուն Արլենեան, 1752, 321 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱԲԵՐԹ

ՊԱՐՏԷԶ ՀԱԳԵՒՈՐ

Վարժանակող դագմաց և զմանակից Հերենանդականց աղօթից, Հայ պատմաւարութեան տեսան և ժամանակից:

Մարգարեանու ի Ծովանենիկ Վարդապետի Կոստաղինուուցայ:

Յարում յանց յամաց յաւելան եօթն առզմունք ապուխարութեան: Նորապատրաստիւթիւն քրիստոնէարք մնանելոյ: Հաւասար իրառվանիթնե: Եւ Նշանկութիւնը իրէրդոց սրբոյ Պատարագի ի մերայ շարշարանց տեսն մերայ յիւռաքի քրիստորի:

Տնիւոյ յանէ տեսն 1752: Հոկտեմբեր 18: Ի Եայրազեաւութեան տեսն Մինասաց կաթողիկոսի:

Ի Վէճաբի: Ի ապարանի Որլանեան Ստեփանոսի: Հրամանու մեծաւորաց: Հանդիւ Քրիչիւէնիով:

ՑԻՇԱՍԱԿԱՐԱՆ

Զուհի:

Կիւղէնէկան Մատենադարան

248 Ը-

258.

ԳԻՐՔ ՑԱԲՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ. Կ. Գոլիս, ապա հանդուցեալ մահանք Առողջապահութեա, 1752,
150 + 272 = 421 էլ.

ԱՆՈՒԱՆԱՄԵՐԵՐ

ԳԻՐՔ ԱԱՏԻԱՆ ՑԱԼՈՅ ԴԳՐԱՑ ԵՒ ՍԱՐԿԱՆԱԳԱՑ ԵՒ ՔԱՀԱԱՑԻԾ. ԵՒ ԳԱ-
ԱԱԾԱՆ ՑԱԼՈՅ ՎԱՐԴԱԳԵՑԱՆ:

Ցպեցեալ ի Հայուղութեան օրբոյ էլուժեանը՝ Ցեսան Միհանյ ամենայն հա-
յոց Կաթոլիկոսի:

Արքանքը և Խաբիս՝ մէֆայու բարեպաշտան մահանք Գրիգորին ի հուասիր-
նուզովիս Բաղաջին: Ի թաքն Հայոց պրեմ: ի Ցուրտնի Հանդուցեալ մահանք առաւ-
նաւորի:

ԾՐԱԾԱԿԱՐԱՆ

Ցիշտակարան Ցըպողի:

Փառքուր

Առ ի ցաւորտ ամեկ զառչիս գրբոյն մնանագութեան առախնաց Ակեզեցոյ՝
և զառչու առայ վարդապետաց ի փառ նոյն ամենազօր Տերութեան նորին, և ի պար-
աւութեան աշբուխան հեկածոյն իրայ օրբոյ ի Հայուղու աշխարհու

ի Հայուղութեան Արքոյ էլուժեանք վերտուրդոս գոհին, Ցեսան Միհանյ
երից երանեաց օրբոյն կաթոլիկոսի ամենայն հայոց:

Առ ի Գոտիքարքութեան օրբոյ Առանցին Առաքեան բաղաջին Ցեսան Սա-
հայուր օրբոյն և առաւածարան վարդապետի:

Ի կառանձնազոյն զարդու: Հրամանան նորին օրբոյն Գոտիքարքի Ցեսան
Նէրգոյ առաւածարան վարդապետի:

Որ ո՞ւ բայ կանքի օրբոյ առաջ առաջերան և Հայուղանաց՝ կողմիւ փակեց դարձ-
եալ՝ որ զադէսն և զանազան շննձութեան ամենայն բանաւոր. և զարժանաւորն
ձննձութեան առաջ առձին և ոչ փոք մի: զոյ հասանան զահեցն ակը առաւած մեր
ամին:

Առ ի կայ առաջն դրոյ: Կամենքն վերտուրն օրբոյն Գոտիքարքի կառ-
աւածարանուուսու: Որ կանք ևս թէ իւր արքանքը լինից որ ևս ի մէջն այնին եղաւ,
բայց յայս իրազի շնու մէֆայու բարեպաշտան մահանք գրիգոր, ըստ բարեսր զգին
իրայ, ինգրիս ի օրբոյնին որ թիճ առց վերտն ու ի լինի շնուան հոգու իրայ:

Ընդ որ համեմ օրբոյնն, և հաւանաթեան ըստ սիրելուն զա լինի աղողի:

Արդ լիւնիքի սրբն միոյ հայր մերի վերտուրեալ օրբոյն Գոտիքարքն կառ-
աւածարանուուսու: և զնեզօն նորին զնային և զնալուն: և ընդ նոյն զմահանքի գրե-
տորն վերտուրն բարեպաշտան: և զնեզօն նորին զմահանք միրինան և զմահանքի շը-
րուն: և զնեզօնին զմահանք զարման: և զնեզօնին ինչեմ զարբոց յակորն: և
զմահանքն զմահանք պիտօնն: Ցիշելիք ընդ վերտուրեալ և զայնասիր արդու-
գրոյս այսորին: և որդ լիւնիք մինչ ի օրինան սոսունեան մերէն ամէն:

ՄԱՅՈՒՄ

Առանքին կահամարակ և անուածարերով կը սկսի ցիկի զաւազան տալոց ա-
շակերտաց նշարին բանին հարզաւեան: Խսկ էջ օձ-օձ կը սկսի ցիսնեն- ծայրազոյն
իշխանութիւն տալոյ Վարդապետաց նշարին բանին հարզաւեան: Որ է տասն աստի-
նան ծայրազոյն զաւազան:

Կիւլիչնիեան Մատենադարն

204-8

1752

259

ՄԱՆՈՒԷԼ ԱՐՄԱՐԵԼԸ ԿԵՍԱՐԵԱՆ. ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱԿԻՔԻ. Գ. Գոլիս, ապ. Հակոբյան Ռար-
աբը Դպրի, 1752, 100 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՄԲԵՐԸ

ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱԿԻՔԻ. Ար է ամս պարունակին՝ երգեցմանք զանազար և հազնութափած: Բ Հայուղաւութեան անոն Միասոյ վեւափա Կաթողիկոսի ամենայ Հայոց: Եւ պրօի
Սաղման անոն Թօրոսի արքեպիսկոպոսի: Եւ ի պարունակութեան Բիզանտիոնի: Տեսան
ակարայ Արքան և Առուածարան Բարունացաց պետի: Բ.թի 1201 Անդամքեր 10:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐՈՒՆ

Ցիշատակարուն:

Ծնորչի և ստարութեամբ անելին առաւելոյ հօր, ստարչ և ստանակութեամբ
անձակ պրայի հօր, պարզնոց և ձերբակալութեամբ անձակ Հոգուն, պրայ և հօր,
և բարիկանութեամբ մօր առաւելոյ պատաւցելոյ, վաղճան առաւ առարտեցան դրաւեկ
այս որ կոչ Երգաւու: Ի պարագալ Մարտիրոս զպրի, որդին ի ամր Հակոբյան:

Արգամք և զոյիւք, մասնաւոք անձակ որդի մինչանձի արքաց կիրակոսին:
Արդ որք հանգիստ անայ յիշխան զմերոց գրեալ մինչանձի կիրակոսն համայնքի ներե-
ցւագ բրուց ամէն:

Նուն զարողն և զրուազն ուրին կապարեաց, զայրացաւ Սերոբին: Ես մի ժամա-
նայ ըդրանու իւզնու զուսոյ Մարտիրոս, որ մակ անձամբ կոչին նարաստին Խօնայ:
Այլեւ Հուսկ յիսոյ ի միս անձալ յիշեցէ միով հայր մերի, անբրնտ և առարտեցի ծո-
այիցդ ծառայ սորու Մանուէլ (որ շարութեց զա ըստ առաւելոյ պարզութեան և ըստ
իմայ կարողութեան) Հանձեր ննիցնու ծնողօք իմովի թորոսի և կիւլի, այլ որք յիշեց
միշեալ մինչ ի քրիստոն, ի միանալու դուլստուն նորին ամէն:

Եթէ կամիք երգարանիս այսմիկ բարի.

Բժանակ թէ զարին արզամն երբ պարի.

Ընէ միովիք Հինգ երկները թէ համարի:

Երի յարեւեան, առանեակ առանի յոյժ յարժարի:

ՄԱՆՈՒԾ.

Ա. Կազմուած է 1734-ին տպուած Ժիրք Փարբիկ որ կոչի Տաղարանշին հետ:

Կիւլցէնէկեան Մասնակարան

264-4

1734

260

ՏԱՂԱՐԱՆ: Գ. Գոլիս, ապ. Հակոբյան Ռարտիրոս Դպրի, 1752, 448 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱՄԲԵՐԸ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՎԱՀԵՒՈՒՑ ԵՒ ԳԵՆԵՑԻԿ Ի ԶԱՂԱԶԱՆԻԾ ԲԱՆԱՍՏԵՂՆԻԾ ԵԱՐԱՐԵՑ-
ԵԱԱ Ի Բրաբեան Հայոց բարեյարգի և ձևաբառակիրաց:

Ի Հայուղաւութեան անոն Միասոյ ամենայ Հայոց կաթողիկոսին: Իսկ ի
Պարիսիրութեան կոստանդնու Պոլսոյ Ալքի և Առուածարան վարդապետի: Տեսան
ակարայ:

Ի պարագալ մարտիրոս զպրի Հակոբյան ի ամր: Ի բուին Հայոց: 1201

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՅիշատակարան:

Թիվ 172 իր օգելութեամբ խթանաբարդի եղիուզամբաթ հց և դրէւե և նույսին պրոյ և բարեխոսութեամբ անհօրենեա մօք տեսան մերոյ Յիշատի Թրխոսուի. և ուրբայ Մարտի զարտաշին նց տարադ որդեզը երազարժիք իւն:

Իւն հայութեամբ առանձ Յիշատակարանի գրիուզիւրին վէճախ հայու: Եւ ի պարբարութեամ երաց միտուն պրոյ երազարժիք, և կոստակնեպօլու տեսան թէուզը ու տեսան Յակուրայ տառածարան և որբազի վարդապետաց:

Արքանքը և Պայտեց Տիրուց նեխափի:

Արդ որք նեխափի ում, յիշելիք ի գրիուզիւրի տիրացու նշխան: և զայրէ իւր դիմունիք և զայրէ իւր զարդարն և վանդուցեալ գոյք իւր զարդարն և շամայ նրիցեցած:

Յիշելիք և զայրանաւուր գործոյ զայրանաւուր նկրիստնն: և զնեզն:

Կիւրցինկան Մատենագործ

264-4 ջա

261.

ԳԵՏՐՈՒ ՎՐ. Ե. ԳՈԼՈՅԵՅԻ. ԳՐԳՈՒՆ ԵՐԱՄԱՄՆԵԱՅ: Ե. Գոլյուն ապ. Տէր Յակովովի:

1752. 172 էլ:

ԱՅՈՒԱՆԱՄԵՐ

ԳՐԳՈՒՆ (ԵՐԱՄԱՄՆԵԱՅ)

Այս Առջինի կոչի Հարկաւոր Հարցմանձա Թրիպանեական: Եղիուզի կոչի Բազմավարութիւն: Խոկ Երրորդ վերակայի Տաղարտ:

Ի Հայրապետութեան Տեսան Միասայ Գեղմանի Սըրպան Կաթողիկոսի: և ի Գարդարդութեան Սըրբի Սպահմայ Տեսան Յակուրայ Առածածարն Վարդապետի: Վակ ի Առամանեան Պահան Տեսորդայ Յազմանաւոր Պարհարդիի: և Հրամանան նորին ք Պարմա Արքայի Կոստանդնու Պատեցար (1201):

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՅիշատակարան:

Ծնորչիք և ոզորմաթեամբ տառածարին՝ յանի էլեւ տարպեցու նոսմանեայ որդուն:

Այսաւասիրութեամբ նուսան նուսայ Պետրոս Հարդապետի: յիշելիք չ մաքրա փոյշ լուսակը տեսդիք թափք: նաև զեղարտն իւ հանդուցեալ զարեցու նորա որդուն և զնեսին:

Այս զնեսիավորդ Գրիուզի որ ևս ոպազիք որդեամբն էւլու:

Ի պարագի Տէր Յականիսի:

Այս լինելիք զայրանաւուր գործարանի Համբուցեալ կեսարոցի Գրիուզի որդի շնորհ Անոնն: և զիւս այսաւանը գործարանի խոյեցի Կարապետի որդի նդասիոն:

Բայթ ուս: Փետրիք. կ:

Կիւրցինկան Մատենագործ

268 ջա

(Եար. 15)

Կազմեց. Ա. Գ.